

BIBLIA

Az augusztusi elmélkedéseket a soproni közösség tagjai készítették (sorrendben Schaul Árpád, Csizovszki Zsóka, Szabó András, Horváth-Szováti György és Csizovszki Sándor), a szeptemberieket Király Ignác (Érd).

Augusztus 2. – Évközi 18. vasárnap – Jn 6,24-35 – Az égi és a földi...

Ez az evangéliumi részlet akkor lesz kerek, ha az előtte és utána lévő történéseket is elolvassuk. Minden a kenyérszaporítással kezdődött. Az, hogy ezt a csodát ki hogyan magyarázza, nem is lényeges. A végeredménye a fontos: a nép jóllakott. Amikor pedig a nép kielégíti elsődleges igényét, elkezd csodálattal nézni arra, aki ezt véghezvitte. Ebben az esetben is: a jóllakás után az emberek kezdtek beszélni, hogy ez a Jézus bizonyára próféta lehet, hogy ilyen nagy csodát vitt véghez. Ebből egyenesen fakad a következő gondolat: Rajta, tegyük királlyá, és majd mindig ilyen jókat fogunk enni! (Vajon ma nem az győz egy választáson, aki a legtöbb „megéhetőt” ígéri?)

Jézus érzi, hogy baj van, ezért ott hagyja a tömeget, felmegy a hegyre, majd csatlakozik tanítványaihoz. De a

jóllakott tömeget nem egyszerű lerázni. A további jóllakás reménye hajtja az embereket Jézus után. Ő megkísérli a lehetetlent: szeretné megmagyarázni, hogy nem az a fontos, hogy a veszendő eledelért fáradozzanak. Sokkal fontosabb olyan értékek után vágyakozni, amelyek nem a testet, hanem a lelket táplálják, amelyek nemcsak pillanatnyi kielégülést adnak, hanem az örök életre szóló boldogságot is.

Ha belegondolunk abba, hogy egy ilyen tömeg hogyan működik, akkor beláthatjuk, hogy ebből a tanításból egy dolog vert bennük gyökeret: Megint a kenyérről beszél! „Uram, add nekünk ezt a kenyeret!”

Aztán, amikor kezdték felfogni, hogy ez bizony nem az a kenyér, amelyre ők gondoltak, elkezdtek zúgolódni. Még a tanítványai is azt mondják néhány verssel később, hogy

„Kemény beszéd ez. Ki fogadhatja el?”

Szomorú ez a történet. Szinte magam előtt látom Jézus csüggedt arcát. Az égi értékeket megint elnyomták a földi vágyak, a lelkit megint lesöpörte a test kívánsága, az anyag megint erősebb volt a szellemnél...

Ez a kettősség zajlik azóta is. Nagyban és kicsiben is. Tömegben és egyénben is. Bennünk és bennem is... „Itt lakik bennem az árny és a fény...” – énekeljük gyakran Borka Zsolt csodálatos szövegét.

Erről szól az életem: Napról napra egy csipettel növelni magamban az égit, kicsit feljebb emelni a tekintetemet a földről az ég felé. Néha jobban sikerül, néha kevésbé, de az a fontos, hogy ne fáradjunk bele! Az a fontos, hogy tudjuk, hová tartunk, hová tartozunk!

Augusztus 9. – Évközi 19. vasárnap – Jn 6,41-51 – Vonzások között

Ismernünk apját, anyját. Húsból és vérből való ember. Nem több, mint bármelyikünk. Eszik, alszik, beszél, érez, ért. Ember az emberek közül. Nincs rajta semmi rendkívüli. Ez a baj vele. Ha legalább valami csodás trükköt mutatna. Elkápráztatna bennünket. Ha legalább volna miért meglepőd-nünk, vagy netán félnünk tőle. Akkor, akkor tudnánk, hogy tényleg a mennyből jött. Hogy lehet valaki ennyire emberszerű, és állíthat ilyen földtől elrugaskodott dolgot: „Én vagyok az égből alászállott élő kenyér!”

Ha én akkor ezeket a mondatokat előben hallom Jézustól, valószínűleg

Augusztus 16. – Évközi 20. vasárnap – Jn 6,51-58 – Napi porció Jézusból

Jánosnak nagyon fontos lehetett ez a szakasz, mert még önmagához képest is rendkívüli bőbeszédűséggel meséli el a történeteket. A szöveg tele van ismétléssel, és ezáltal már-már kissé szájbarágóssá válik. A négy evangélista közül egyedül János hozza összefüggésbe a csodálatos kenyérszaporítás történetét az eucharisztia megalapításával. A többiek ezt valamiért nem tartották annyira fontosnak megemlíteni. Egyértelmű, hogy János teológiájának alapvető fontosságú része ez a hosszúra nyúlt szakasz.

hasonlóképp kételkedően hallgattam volna őt. De talán néha még most is feddően szólhatna hozzám, mert a zúgolódság hangja gyakorta megszólal a fejemben, hitetlen óráimban, vagy reménytelenségemben, vagy amikor nem engedek az Atya vonzásának.

A vonzás törvénye a fizikában az általános tömegvonzás (gravitáció), az egyik alapvető kölcsönhatás a természetben. Abban nyilvánul meg, hogy a testek vonzóerőt fejtenek ki egymásra (Newton), Megtanultuk, tapasztaljuk. Az anyagi világ anyagi természetében működő törvényszerűség. Jézus mondatai a spirituális dimenzió törvény-

szerűségeit fogalmazzák meg. „Senki sem tud hozzám jönni, ha az Atya, aki küldött engem, nem vonzza.”

Ez a törvényszerűség is világokat összetartó erő! De mekkora erő! Az Atya a lét két dimenzióján át vonz bennünket. Itt a földi létben megtapasztalhatóan, a szeretet életét élő magatartásban, és ezzel együtt járóban abban a láthatatlan térben, ahol az Istentől való létezők.

Jézus feddő szavai materiális gondolkodásomat ostromozzák, amikor nem engedek az isteni vonzás törvényének, és nem merem átadni magam az Atya vonzó magatartásának!

A szöveg olvastán nekem az jutott eszembe, hogy sokszor milyen önkényesen válogatnak a teológusok egy-egy szöveg szó szerinti vagy szimbolikus értelmezése közt. A katolikus hittudósok itt egyértelműen a szó szerinti értelmezés mellett törnek lándsát, meglehet, a szerző szándékával nem teljesen ellentétesen.

De János hiába mondja el lassan és sokszor, én akkor sem értem. Úgy érzem, a határainhoz jutottam, sajnos nem először. A titok számomra akkor

is titok marad, ha százszor futok neki a megfejtésének. Hogy Jézus teste valóságos kenyér volna, és a vére valóságos ital, és itt a „valóságos” a kulcsszó, ezt legfeljebb elfogadni tudom, megérteni semmiképp sem. Közben pedig azon tűnődöm, mi lenne, ha Jézus szavaihoz egyszerűtággabb, átvitt értelemben közelíté-
nének, persze csak kísérletképpen: A kenyér mindennapi szükségletünk, az evés, az ivás életadó és egyben élvezetes tevékenységeink egyike; ugyan-

így kellene Jézusból is kivenni a napi porciónkat, és folyamatosan az ő tanításához, értékrendjéhez igazítani az életünket.

Ez kevés, legyintenek sokan, és már megint szegényebbek lennénk egy

borzongatóan titokzatos titokkal, amit csak néhány jelentőségteljesen, és persze együtt érzően mosolygó nagy ember tud igazán felfogni. De csakugyan szegényebbek lennénk? Csupán Jézushoz igazodni nap mint nap? Eny-

nyi? Ez a mi munkánk, és nem is kevés.

Így tűnődtem én, Isten bocsássa meg nekem!

Augusztus 23. – Évközi 21. vasárnap – Jn 6,60-69 – Isten feltétel nélkül elfogad

Kemény beszéd? Igen. No de ilyesmin fennakadni? Ráadásul ti is? A tanítványaim? Ennyire hiábavaló volt az együtt töltött idő? – Félelmetes szellemi magányt élt át Jézus, még a végsők eljövetele előtti időszakban is.

Meredek dolgokat adtak Jézus szájára már az ezt megelőző versekben is. Felettből valószínűtlen, hogy abban az értelemben, abban az összefüggésben és abban a formában hangzottak el a fenti mondatok. Ezekről függetlenül Jézus igenis mondott megbotránkozásra okot adó dolgokat, és érthető módon egykori követői közül is sokan elszivárogtak mellőle.

Hogy Jézus tudta-e, ki nem hisz (benne, Jézusban? az Atyában?), és ki fogja megtagadni, nem feltétlenül több az evangélium szerkesztőjének feltételezésénél. Hogy honnan jött és hová megy az Emberfia? Istentől és

Istenhez, mint mindnyájan ezen a földön. Mivel mindannyian emberfiak vagyunk, férfiak, nők egyaránt.

Ha nem adja meg az Atya nekünk, hogy Jézushoz menjünk, akkor mi van? Elrejteti előlünk az üdvösség lehetőségét – jelentsen az bármit is? Tovább megyek: Ha csak Jézus által juthatunk az Atyához, akkor hogyan mehetnének Jézushoz, míg nem jutunk az Atyához – mivel ő adja meg nekünk, hogy Jézushoz mehessünk...? Az Atyához nem mehetünk közvetlenül? Ha meg már ott vagyunk, akkor mi szükségünk lenne még egy másik isteni entitásra – közvetítőként? Tán azért, hogy analógiás módon legalizálni lehessen az emberi elme kreálta hierarchia létjogosultságát?

Jézus Istene szeretettel fogad minden jó szándékú embert, függetlenül vallástól, hittől, faji hovatarozástól.

Ők megértik, és meg is valósítják Jézus tanítását már itt a földön: Cselekedjétek azt, amit szeretnétek, hogy veletek cselekedjenek. Szeressétek ellenségeiteket – tudniillik akarjátok jól nekik, nyilvánítsatok ki feljűk pozitív szándékot, ha lehet – vagy legalább törekedjétek rá! És ne aggodalmaskodjatok a holnap miatt! Bízatosok mennyei Atyátokban Ennyi a lényeg. És ez elég.

Az örök élet beszédeit a Tizenketű, vagy legalábbis azok hangadója felismerni vélte. Ha belegondolunk, hogy a legnehezebb órákban még ők is eltántorodtak az Isten Szentjétől – hiszen ha valaki, akkor Jézus emberként is rászolgált erre a megnevezésre –, számítsunk bizalommal a mennyei Atya feltétel nélküli szeretetére, amellyel magához öleli minden hozzá mértő gyermekét.

Augusztus 30. – Évközi 22. vasárnap – Mk 7,1-8.14-15.21-23 – Maszkok nélkül

Tapasztalatom szerint a Pál nyomán kialakult egyház judaista alapokra építkezve és ugyanolyan lelki mechanizmusokra alapozva kialakította a maga megfellebbezhetetlen hagyományait. A szentségek értelmezéséhez kapcsolódó liturgikus és paraliturgikus szokások olyan erősek még ma is, hogy jogosan gondolhatjuk: a folyamat során elveszett a lényeg. Például Jézusnak az utolsó vacsorán elmondott „Ezt cselekedjétek...” gondolataiból egy skrupulózusosan cizellált miserendszer épült ki, ahelyett hogy Jézus másokért való életáldozatvállalását bárkinek is követendő példának állították volna. Ezekben a liturgiákban az egyház papjai ma is még mindig elég sok időt töltenek szent edények mosogatásával, mutogatásával, füstölésekkel és különböző

néven futó vonulásokkal, kötelező szavak és mozdulatok hibátlan és maradéktalan teljesítésével ahelyett, hogy az élet valós problémáinak jézusi megoldásán fáradoznának, s ennek megfelelően erre a tevékenységre mozdítanák Isten népét.

Nekünk, mai keresztényeknek is vigyáznunk kell arra, hogy életünk ne vallásos színészkedésről, hanem valódi Jézus-követésről szóljon. Életünk gyakran színészkedés, kétszínű viselkedés. Még Isten előtt is maszkokat hordunk, mert többnyire jobbnak mutatjuk magunkat, mint valójában vagyunk. Szerepeinkben élünk, sokrétű maszkokban járunk-kelünk.

Nem az a baj, hogy szerepekbe kényszerülünk, hanem az, ha olyan mértékben azonosulunk szerepeinkkel, hogy eggyé válunk azokkal.

Míntha azok lennének valójában. De Isten a szívünkbe-vesénkbe is beelát. Jézus is a belülről jövő, a szívből jövő őszinteséget kéri tőlünk. Azt, hogy időnként vessük le magunkra aggatott maszkjainkat, és így vizsgáljuk meg magunkat. Ki vagyok én, a maszkjaim, szerepeim nélkül? Milyen a szívem, milyen a lelkem, milyenek az érzelmeim, milyenek a belülről származó gondolataim?

Ez a szentírási rész erre a kíméletlen szembenézésre, önmagunk kritikus, de objektív elfogadására tanítson bennünket, mert mindaz, ami tisztátalanná teheti egyáltalán az embert, belülről származik! Alapvető tehát, hogy a külvilág bajait-problémáinak megértését is ilyen mély önvizsgálattal kezdjük!

Szeptember 6. – Évközi 23. vasárnap – Márk 7,31-37 – A gyógyító Jézus

Jézusra vonatkozólag egy dologban nincs eltérés az őt halálos ellenségnek, vagy Isten Fiának vallók között: az a tény, hogy számtalan különleges és nem különleges jó tettet hajtott végre. Oly korban és oly nép között élt a földön, amikor és ahol aki Istennek szentelt ember volt, az csodatevő is volt. *Johanán ben Zakkai* és *Eliezer ben Hyrkanus* közvetlen Jézus utáni gyógyítók. *Honi* esőt kiimádkozó csodái, *Hilkija* és *Hánán* galileai csodái kortárs tettek voltak Jézus

hazájában. *Hanina ben Dosza* élet és halál csodás eldöntőjeként volt ismert. *Apollóniosz* sánták, vakok, bének gyógyításáért „szent ember” hírében állt. Annyira megszokott tevékenység volt ez, hogy még konfliktus is adódott Jézus tanítványai és egy gyógyító között (Mk 9,38). A valószínűleg esszéus *Eleázár* és *Simon ben Joháj* a démonok nevének kimondásával űzte ki azokat... Jézus abban különbözik mindegyiküktől, hogy ingyen tette a jót az emberekkel.

Most itt áll előttünk egy újabb különleges gyógyítása, pogány vidék emberei között. Ez a Márk által ránk hagyományozott leírás döbbenetes hasonlóságot mutat a kor varázslóinak és csodatevőinek gyakorlataival. A varázslók kelléktárára utal, hogy megérintette a beteg részt („fülebe tette ujját”), nyállal megérintette nyelvét (a kor gyógyító erőt tulajdonított a nyálnak), égre tekintve fohászt mondott („Nyíl meg!”). Ugyanígy gyógyít Jézus Betsaidában egy vakot

(Mk 8,22). A mai ember megbor-zonghat ennyi fertőzésveszélyű prak-tika olvastán, amikor még a szentál-dozás higiéniai előírásaira is annyira vigyázunk. Ha így van ez Jézussal, akkor miért nem kiáltották ki varázslónak, és miért nem kövezték meg a Törvény szerint (5Móz 18,10-11)? Azért, mert ha a varázslás a zsidó egyistenhitet szolgálta, azt csodának mondták, Isten jelenléte jelének val-lották. Csak a pogányok praktikái minősültek büntetendő cselekedetnek, amelyeket nem volt szabad beengedni a zsidóság körébe. Jézus korának, az akkori szokásoknak, személyiségének

megfelelően élt, és tette azt, amit meggyőződése diktált.

Jézus tettei azt mutatták be, hogy Isten munkálkodik az emberek meg-segítésén. Teszi ezt mindenkivel, a pogányokkal is, akiket Márk evangé-lista meg akar győzni minderről. Kár, hogy a mai ember csodafofogalma azt jelenti, hogy Isten rendkívüli módon belenyúl a teremtésbe. A biblikus nyelvezetben minden Isten akarata szerint történik, a jónak és a rossznak megélt történések egyaránt. Nincs természetes és természetfeletti, profán és szakrális, mert ami itt és most és így rendkívüli számomra, az akkor is

csodás dolog, akkor is isteni, ha ké-sőbb rájövök az érthető ok-okozati összefüggésekre. A világ és az ember élete csodákkal teli világ és élet. Ha ez a belenyúló, korrekciókat végrehaj-tó és kiváltságokat adó Teremtő képét erősíti az emberben, akkor itt az ideje a szemléletváltásnak (*metanoia*). A Jézust jó tettekre indító és bennünket is erre biztató Atya mai tudásunknak és lelkiismeretünknek megfelelően várja ezt tőlünk. Ezt annak ellenére is tennünk kell, hogy ismerjük Jézus szomorú tapasztalatát: az emberek számára a csodák sokkal érdekeseb-bek, mint a megtenni való tanítás...

Szeptember 13. – Évközi 24. vasárnap – Márk 8,27-35 – Mibe kerül ez nekünk?

Jézus körül feszült a helyzet. A vallási és világi hatalmasságokat bosszantó sok tanításra és tetre (Jézus sajátos istenképe és emberképe...) felteszi a koronát a jeruzsálemi temp-lomban végbevitt próféta tett, a ha-talmasok oldaláról nézve botrányos magatartás. Ez a galileai, másodrangú zsidó jöttment fel meri borogatni az egész ország legnagyobb üzleti és hatalmi központját, a templom csar-nokát. Jézus is rádöbben az életve-szélyre. Irány először Galilea, majd tovább Fülöp Cezáreája, irány a Dekapolisz (Tízváros) pogányok lakta vidéke, ahol már sem a júdeai hatal-masságok, sem Heródes nem éri el, hiszen ez már külföld. Ilyen körülmé-nyek között kiemelt beszélgetési téma az alapok tisztázása: Kinek tartják

Jézust? Hogyan is van ez az életve-szélyes helyzet, amelybe kerültek? Az üldöztetés, a szenvedés, a várható következmények átgondolása. Ho-gyan lesz ebből Isten Országá?

A tanítványi kisközösség tagjainak is ezen jár az eszük. Péter is normális emberi mérlegelést végez. Ahhoz, hogy a Mester ügye országos ügyé, eredményes győzelemmá kerekedjék, meg kell védeni őt és magukat. Athi-daló megoldásnak ez a disszidálás is jó. Itt meg lehet tervezni a következő lépést. A lényeg, hogy életüket koc-káztatni ostobaság lenne. Mit is akar-hat a Mester? Hogyan is akarja azt, amit ezután tenni kell? Amit akar, az nekünk, nekem is jó? Mibe fog ez nekünk kerülni? Mit vár el tőlünk, és nekünk megéri-e kockáztatni? A ró-

zsaszín ködöt itt már elfújta a valóság: a rajongó tömegek, a csodás tettekből táplálkozó népszerűség a múlté.

Az ember azóta is ilyen kérdéseket kiált az égre, amikor bajban van: Miért jó nekem az árral szemben úszni? Az ember addig és annyit vál-lal a kikerülhetetlen bajból, ameddig és amennyire megéri neki. Csordultig vagyunk emberi vágyainkkal, illúzió-inkkal, hogyan is férne még oda va-lami új, valami más, valami életalakí-tást követelő szemlélet? Péter révén Jézus is szembesül az emberi behatá-rolttsággal. Kísértetiesen megismétlő-dik a pusztai kísértés („Köbe ne üssed lábad...”): akit Isten szeret, azt nem érheti baj, főként nem halál. Akik szeretik Istent, azokat sem érheti baj... A történelem azonban ennek ellenkezőjéről tanúskodik. Születtek is a kérdést megoldani hivatott meg-oldások a megváltás-teológiáktól az ateizmusig. Az engesztelő áldozatot igénylő Istentől és a velünk nem törő-dő Istentől már csak egy lépés az istentagadás. Péter álláspontja nem Istennek tetsző, hanem Sátánnak tetsző: mert bizony az Úton járásnak vannak olyan fájdalmas következmé-nyei ebben a világban, amelyek csak a Sátánnak tetszéssel, elvfeledással kerülhetnek ki.

Megéri Jézust követőnek lennünk? Ha elszaporodnak a Jézus-követők, akkor lesz száz testvérünk és növér-ünk, házunk és összetartásunkból fakadó egzisztenciális biztonságunk, noha valakik számára idegenek, szek-tások, sőt ellenségek leszünk. Mindig mindenkihez lehetünk jók, de nem lehetünk mindig mindenkinél jók. „Miért legyek tisztességes, kiterítenek ügyis. Miért ne legyek tisztességes, kiterítenek ügyis” (József Attila). A kérdésre az egyik lehetséges jó vá-lasz: „A jót önmagáért és önmagunk-ért kell akarnunk” (Sütő András).

Szeptember 20. – Évközi 25. vasárnap – Márk 9,30-37 – Vitakultúra

Üldöztetésben erősen kirajzolód-
nak a kontúrok. Ki mit gondol, és
miért gondolja azt. Ki mit tervez,
miről álmodozik, és milyen alapon
teszi ezt. A tömegektől és hatóságok-
tól magát távol tartani akaró Jézus
körüli csak zártkörű alapközössége
van, a Tizenkettő. Intenzív megbeszél-
lések folynak. Megbeszélések? In-
kább csak Jézus beszél, oktat, felké-
szít. A tanítványok részéről értetlen-
ségükből fakadó óvatos visszakerde-
zések, de főleg nagy hallgatások le-
hettek. Ami igazán érdekelte őket, azt
a Mester kihagyásával, maguk között
vitatták: Isten Országá jöhetne már, és
ők uralkodhatnának már végre a ti-
zenkét zsidó törzs maradványai fölött.

Izgalmas a téma, hiszen a minisz-
teri tárcák, a „Ki a nagyobb?” kérdése
mindig izgalmas és nagy veszekedé-
seket jelentő téma. Ma is micsoda
tülekedés folyik az „elit” rétegbe
bekerülést jelentő székekért... Lehet,
hogy már az is Isten Országá előszele
lenne, ha úgy kellene körbeudvarolni
az alkalmas embereket a szolgálat
vállalására? Ja, hogy ez szolgálatról,
és nem elit kiváltságokra való megha-
talmazásról szólna? Nem csoda, hogy
a tanítványok elő sem mernek huza-
kodni a témával, hiszen ennyi év
kisközösségi együttlét után minimum

érik a lelkiismeretükben, hogy Mes-
terüktől idegen a szemléletük. Amit
szégyell az ember, arról csak a hason-
lón gondolkodókkal konzultál.

Jézus tudta, hogy mi lakozik az
emberben, hát még a vele régóta
együtt lévő tanítványokban. A végki-
fejtet felé haladva sem küldi el őket.
Nem mondja, hogy elég belőletek...
meddig tűrjelek még benneteket...
belefáradtam gyözködésetekbe... Ra-
gaszkodik hozzájuk, még akkor is,
amikor sok rajongója és tanítványa
visszahúzódott már: „Ti is el akartok
menni?” – kérdez rájuk. Az utolsó pil-
lanatig bízik abban, hogy van értelme
tudat- és életalakító munkálkodásá-
nak. Mekkora bizalom és belső fegyve-
lem kellett ahhoz, hogy a titokban és
idegen gondolkodással forrongó ta-
nítványa közösség most ne ledorongol-
ást, hanem építő helyretevést kapjon.
Ott egy utcagyerek, ő lesz a közép-
pontban, őt veszi ölébe Jézus. A nem
sokra becsült, még csak lehetőségé-
ben sem emberszámba vett gyereket
állítja példaképpen a fiatal emberek
elő: a rácsodálkozó, nyitott, fejlődésre
készleges kölyköt az ambícióval teli,
maguk igazát megérvelni tudó, viták-
kal erőpróbákat produkáló tanítvá-
nyok elé. Hogy a kép még világosabb
legyen, Jézus gondolatot is fűz hozzá:

a szolgálatról, Isten Országának
„ülésrendjéről”.

A nézetkülönbség természetes em-
beri jelenség. A nézetek ütköztetése is
az. Fejlődésünk egyik alapvető élettere
a dialógus, mások hatása reánk. Ha
valaki kerüli ezt az ütköztetést, az nem
biztos, hogy alázatának jele, sokkal
inkább a félelemé, nehogy el kelljen
bizonytalanodnia, és esetleg fejlődni
kelljen. Tény, hogy a vitakultúra nem
születik együtt az emberrel. Azt tanulni
kell, ha nem elégszünk meg az érzelmi,
hangulati, alkalmoszerű ütköztetések-
kel. A vitában az igazság helyett szub-
jektív érvényesség van jelen.

A tanítványok a Jézus felé történő
közlés (kommunikáció) helyett zárt-
körű ütköztetésben vannak, gondolat-
cseréjük (interakció) inkább egymás
legyőzésére, mint meggyőzésére irá-
nyul. Jézus ezt a különállást feloldja,
és rendszerezéssé tágítja, miként a
Nap és a bolygók egymáshoz való
viszonya is az. Felkínálja nekik a
szimmetrikus együttműködést: az
egymásra figyelő és egymáshoz kap-
csolódó rend szerinti gondolkodást. A
szolgálat szerinti gondolkodást. Mint-
ha most hangozna el az apokrif Apos-
tolorok levelében áthagyományozott
mondás: „Testvéreim vagytok a
mennyei országában...”

Szeptember 27. – Évközi 26. vasárnap – Márk 9,38-43.45.47-48 – Kiválasztottságunk

Valaki Jézusra hivatkozva terapeu-
taként működött. Nem volt a közösség
tagja. Nem kért engedélyt a működé-
séhez. Ezt már akkor is rendtelenség-
nek, tisztességtelenségnek tartották.
Idegen tollakkal ékeskedik! – szokta
mondani a népnyelv. Minden valamire
való alakulat vigyáz a maga felségterü-
letére. A pártok féltékenyen őrzik vélt
vagy valós értékeiket, nehogy ellopják
ötleiteiket, és elorozzák tőlük a nekik
jártó dicsőséget. Az egyházak – és ezek
között a mi katolikus Egyházunk is –
alaposan kidolgozott önvédelmi rend-
szerrel felügyelik (püspök: *episz-
koposz*) tanbeli (dogmatika), magatar-
tásbeli (morális) és működési rendjüket
(kánonjog). Ez természetes emberi
jelenség. A baj akkor kezdődik, amikor
ez az önazonosság kiváltságok igény-
lésébe csap át. A kiváltság pedig ott
kezdődik, amikor mások ellenére és
mások ártalmára fogalmazzuk meg
magunkat. Minden önmeghatározás
abból áll, hogy meghatározzuk mások-
hoz való viszonyulásunkat, ugyanak-
kor meghatározzuk a magunk egyedi,
sajátos tartalmait és formáit, amelyek
csak ránk jellemzőek.

Jézus célra rendezett gondolkodá-
sú rabbi. Itt és most az a cél, hogy az

emberek életében csökkenjen a baj, a
fájdalom. Cél, hogy meggyógyuljanak
a betegek, és elszaporodjanak a föl-
dön a jót tevő emberek. Tudjuk, hogy
szegények, betegek, szenvedők min-
dig lesznek körülöttünk, és magunk is
bármikor közéjük tartozhatunk. Jézus
azt is tudatosítani szeretné bennünk,
hogy mindannyiunk dolga, hogy ahol,
amikor és ahogyan csak lehetséges,
tegyük a jót embertársainkkal. Tagsá-
gi könyv, nagy zászlólobogtatás nél-
kül. A jöttek terjedését illetően
mindenki, aki ebben tevékeny, velünk
van, értünk van, az Isten Országá
ügyéért van. Akkor is, ha nincs meg-
keresztelve, körülmetélve, beavatva...

A keresztény közbeszédben ter-
mészetes kifejezés a „választott nép”
(zsidó nép): olyan népet jelöl, amelyet
Jahve kiválasztott, oltalmazott, kiváltsá-
gokkal ajándékozott meg, és emel-
lett büntetett, ostorozott, hogy alkal-
massá tegye valamely feladatra. A
zsidó hitben lévők sértőnek tartják az
„Ó- és Újszövetség” megfogalmazást.
Számukra csak Szövetség (Tánách)
van, amelyet csakis velük kötött az ő
Istenük. A keresztény történelem
folyamán is kórosan eluralkodott a
választottság kiváltsággént történő

értelmezése. Nem őket, nem másokat,
hanem csakis bennünket választott ki
a mi Istenünk, rajtunk kívül még
üdvösség sincs (*Extra Ecclesiam non
est salus*).

A kiválasztottság Jézus szerint
csak küldetésben értelmezhető. Jézus
Istene mindenkit kiválaszt: zsidót és
gojt, muszlimot és gyaurt, keresztényt
és pogányt egyaránt... Nincsenek édes
és mostoha, elkényeztetett és másod-
rangú gyermekei. Akik az ő választá-
sára igent mondanak és tevékenyen
válaszolnak, azok a „kiválasztottak”.
Minden szövetség két fél között jön
létre. Mindkét fél vállal valamit, és
addig él a szövetség, amíg a felek
teljesítik vállalásaikat. Ha egy nép,
felekezet, közösség, egyén nem teszi
a szövetség rá eső tennivalóit, akkor
„elvéteik tőle” a megbízatás, mert ő
maga dobta el magától. A szövetség
csak Isten oldaláról örök, az emberi
oldal erősen ingatag. Nem tenni a
vállaltakat, és mégis kiválasztottnak
mondani magunkat: hazugság. Bűn a
szövetség másik fele ellen. De mind-
az, aki jót tesz, Istennek tetsző közös-
séget alkot Jézus személyével és
mozgalmával.